

pöytäkirja

VN/27438/2023

9.4.2024

Julkinen

EU:n datasäädöksen täytäntöönpanoa tukevan työryhmän 6. kokous

Aika

14.3.2024, klo 9.00-10.30

Paikka

Eteläesplanadi 4, Sali 5 (1 krs.)/Teams-kokous

Osallistujat:

Puheenjohtaja:

Anna Wennäkoski, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Antti Helin, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Hannele Timonen, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Elisa Kotiniemi, hallitussihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö

Anna Vuopala, hallitusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Laura Varjokari, ylitarkastaja, Tietosuojavaltuutetun toimisto

Kristiina Vainio, ryhmäpäällikkö, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Tuomas Rentola, johtava asiantuntija, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Päivi Karkkola, lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Jarmo Riikonen, lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Timo Koskimäki, kansainvälisten asioiden johtaja, Tilastokeskus

Iida Alén, erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Noora Kallio, lakiasianjohtaja, Digi- ja väestötietovirasto

Sihteeri:

Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus, esityslistan hyväksyminen ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja ilmoitti, että asialistaan tulee muutos, sillä arviomuistio ei ole vielä valmis lausunnonlehtenä lähetettäväksi, joten muistiosta käytäisiin tässä kokouksessa tilannekatsaus. Hyväksyttiin pöytäkirja.

Puheenjohtaja kertoi myös, että erilliskeskusteluja viranomaistehtävistä on käyty myös osastopäällikkötasolla. Lisäksi muistioon odotetaan vielä vastauksia mm. tietosuoja-valtuutetulle erikseen lähetettyihin täsmäkysymyksiin.

2. Datasäädöksen kansallisen täytäntöönpanon selvitys - tietopohja markkinoista, Etlan selvitys

Lotta Engdahl kertoi Etlan tekemästä datasäädöksen markkinoita koskevasta selvityksestä. Selvityksessä tehtiin analyysi datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvien yritysten liiketoiminnan laajuudesta, jossa liiketoiminnan laajuutta mitattiin liikevaihdolla ja arvonlisäyksellä. Toiseksi selvityksessä tehtiin analyysi datavarantojen osalta toimialoittain ja yrityskoon mukaan jaoteltuna. Laskelmissa esitettyihin lukuihin toi epävarmuutta erityisesti datasäädökseen liittyvä tulokannanvaraisuus ja tilastointikäytäntöihin liittyvät seikat. Datasäädöksen piiriin kuuluvien suurten ja keskisuurten yritysten liikevaihto oli vuonna 2021 yli 44 miljardia euroa ja arvonlisäys 14 miljardia euroa, vastaten 5,8 prosentista Suomen bruttokansantuotteesta. Suurten ja keskisuurten yritysten datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvien yritysten dataomaisuuden arvoksi arvioitiin 4,0–4,5 miljardia euroa, kun taas kaikkien yritysten dataomaisuuden arvoksi arvioitiin 5,6–6,2 miljardia euroa. Selvitys tulee arviomuistion liitteeksi.

Tilastokeskus kertoi, että he ovat tunnistaneet datan arvon mittamisen haasteet.

Kokouksessa esitetyt diat löytyvät työryhmän [Tiimeri-tilasta](#).

3. Viranomaisyhteistyö

Päivi Karkkola kertoi viranomaisten välisestä yhteistyöstä digi- ja datasäätelyssä. Karkkola kertoi yhteistyöstä eri säädösten osalta mm. KKV/KA:n, TSV:n, DVV:n, POHA:n ja KRP:n kanssa. Lisäksi saatiin kuulla arvio valitusmenettelystä datasäädöksen osalta.

Keskustelussa nostettiin esiin data-avaruustoimijat. Tähän liittyen lainsäädäntö on pääosin niin uutta, että on hyvä, että yhteistyön eri muodoille on jo luotu pohjaa. Toimijapuolella perusteilla on Data Space Alliance Finland, joka lanseerataan huhtikuussa ja jolla voisi olla tulevaisuudessa jonkinlainen toimijoita epävirallisesti koordinoiva rooli.

Valitusoikeuden osalta pohdittiin, voisiko valituksia joissain tapauksissa myös yhdistää toimialoittain? Myös käyttäjäryhmittäin etenemistä pohdittiin. Nähtiin myös, että lausuntomenettely viranomaisten välillä valituksissa voisi olla hyvä menettelytapa. Sektoriviranomaisilla on toimivalta ja sitä osaamista olisi hyvä hyödyntää myös datasäädöksen valitusten käsittelyssä. Olisi hyvä pohtia valvonnan eri etappeja, eli mikä on ennakovalvonnan rooli ja minkälaista yhteistyötä siinä on mahdollista tehdä. Sovittiin, että näistä keskustellaan vielä joko erilliskeskusteluissa tai työryhmän kokouksissa.

Kokouksessa esitetyt diat löytyvät työryhmän [Tiimeri-tilasta](#).

4. Datasäädöksen seuraamussäätely

Puheenjohtaja kertoi, että seuraamussäätelyn pohdinnassa ei olla edetty. Ajatuksena on, että valvonta rakentuisi porrastetusti ja painopiste olisi enako-oheistuksessa ja neuvonnassa. Seuraamussäätelyn osalta tietosuojaan liittyvät menettelyt tulee olemaan raskaimpia. Mahdollisesti TSV:n ja Traficomin Kollegiot otettaisiin käyttöön raskaimmissa rikkomuksissa. Euromääräiset sanktiot voisivat seurata DSA:n ja DGA:n säätelyä. Seuraamuksista olisi hyvä tehdä jonkinlainen kirjallinen ohjeistus ja prosessi. EDIB:ltä on tulossa ohjeita, niistä saattaa olla jotakin apua.

Keskustelussa kävi ilmi, että moni viranomainen ei vielä pysty ottamaan kantaa seuraamussäätelyyn, koska keskusteluja näiden osalta ei ole vielä käyty. Jatkotoimenpiteitä varten toivottiin tarkempia ohjeita ja kysymyksiä.

Keskusteltiin myös toimivaltuuksista ja viranomaisten vastusta. Nostettiin esiin, että toimivaltaisista viranomaisista tulee olemaan monta, ei vain yksi.

5. Arviomuistioluonnoksen ajankohtaiskatsaus

Puheenjohtaja kertoi, että arviomuistiossa on vielä selvitettäviä asioita ja tarkistettavia kohtia. Puheenjohtaja toivoi, että jokainen kävisi tarkistamassa, että nykytilan arvio on oikein. Lisäksi toivottiin HTV-arvioita viranomaistehtävien osalta. Arviomuistio käytiin läpi kappaleittain. Sovittiin, että LVM muuttaa muistion ryhmittelyä ja sisällyttää kommentit tekstiin.

6. Muut asiat

Pohdittiin laitetaanko arviomuistio kirjalliselle hyväksyntäkierrokselle, vai hyväksytäänkö se vasta seuraavassa kokouksessa. Tämä riippuu siitä, miten arviomuistion viimeistely saadaan tehtyä.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous on maanantaina 15.4.2024 klo 12.30-14.00

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.30